

Akureyri 4. september 2024

Heilbrigðisráðuneytið

Síðumúla 24

108 Reykjavík

Áform um frumvarp til laga um breytingu á lögum um sjúkraskrár, nr. 55/2009 (ýmsar breytingar)

Við fögnum því að nú standi til að gera ýmsar breytingar á lögum um sjúkraskrár nr. 55/2009, enda eru þær löngu tímabærar.

Á Íslandi búa rétt um 400 þúsund manns og því ætti að vera vel gerlegt að hafa eina sameiginlega sjúkraskrá fyrir landið. Það á sérstaklega við um þá sjúkráþjónustu sem er kostuð af hinu opinbera.

Það skapar mikinn vanda að sjúkraskrárkerfi og önnur tölvukerfi á milli stofnana séu ekki samtvinnuð. Saga er sjúkraskrárkerfi sem er notað á mörgum heilbrigðisstofnunum en þó talar Sögukerfið á einum stað ekki við Sögukerfið á öðrum stað. Þegar sjúklingur frá t.d. Neskaupsstað leitar á Sjúkrahúsið á Akureyri getur verið mjög snúið að fá upplýsingar úr sjúkraskrá sjúklingsins í Sögu að austan. Þetta skapar óþarfa vinnu fyrir heilbrigðisstarfsfólk og ógnar öryggi sjúklinga. Sjúkraskrárkerfi þarf því að stórbæta og samhæfa fyrir allar heilbrigðisstofnanir á landinu.

Annað sjúkraskrárkerfi er Heilsugátt, sem hefur verið þróað á Landspítala. Það er kostað af opinberu fé, en er ekki nema að hluta til aðgengilegt fyrir aðrar heilbrigðisstofnanir eins og Sjúkrahúsið á Akureyri. Það er að sagt vera vegna þess að bakvinnslan í Sögu er ekki eins á milli stofnana og því erfitt að aðlaga kerfið á nýja stofnun og eins að Landspítalinn vilji fá greitt fyrir sína vinnu.

Upptaka á nýjum tölvukerfum getur tekið mjög langan tíma. Nefna má sem dæmi að Landspítali tók upp tölvukerfi fyrir krabbameinslyfjaávisanir sem nefnist Cato fyrir um tveimur árum en enn er ekki búið að innleiða kerfið á Sjúkrahúsinu á Akureyri.

Annað dæmi sem má nefna er Therapy lyfjafyrirmælakerfið. Undanfarin ár hefur kerfið þróast í mismunandi áttir á Landspítala og á Sjúkrahúsinu á Akureyri. Nú stendur yfir mikil vinna við að sameina þessi tvö kerfi og uppfæra svo það sé verið að vinna með eins kerfi á báðum stofnunum. Sú vinna er þörf og góð en það þarf að passa í framhaldinu að kerfin séu uppfærð saman en þróist ekki aftur í sitt hvora áttina. Það er ekki hægt nema sjúkraskrárnar séu sameinaðar í eins kerfi.

Einnig má nefna að Lyfjastofnun hefur hætt útgáfu á stoðskrá lyfja (FEST) frá áramótum 2023/2024. Það veldur því að það er enginn stoðskrá lyfja á landinu sem matar ýmsar heilbrigðisstofnanir af lyfjaupplýsingum sem uppfærast í hverjum mánuði. Samkvæmt lyfjalögum (100/2020) er eitt af hlutverkum Lyfjastofnunar að halda úti stoðskrá lyfja en þau töl sem þau halda úti í dag duga ekki fyrir þau kerfi sem er verið að vinna með á mörgum heilbrigðisstofnunum. Því eru margar hendur að vinna við að uppfæra lyfjagögn, hver í sínu horni, en einfaldara væri að sinna þessari vinnu á einum stað og útdeila áfram. Illskiljanlegt

er að staðan sé á þennan hátt í dag þar sem öll þessi kerfi eru kostuð af opinberu fé og þessi bútasaurmur gagnast engum.

Við leggjum nú til að Heilbrigðisráðuneytið komi á laggirnar sér stofnun sem sinnir innviðamálum eins og sjúkraskrárkerfum, lyfjafyrirmælakerfum og fleiru sem er sameiginlegt á öllum heilbrigðisstofnunum landsins og stofum sjálfstætt starfandi lækna sem eru á samningi hjá Sjúkratryggingum Íslands. Það er sem sagt tillaga okkar að einstakar sjúkrastofnanir hætti að bera ábyrgð á sjúkraskrárkerfum, heldur sé það miðlæg stofnun sem beri ábyrgðina.

Lögum um Nýjan Landspítala ohf. þarf einnig að breyta. Stofnuninni hefur verið falið af Heilbrigðisráðuneytinu að sinna mun stærra hlutverki en tilgreint er um í lögum um félagið. Sérstaklega þarf að breyta nafni þess og hlutverki. Ný lög gæfu möguleika á að stofnunin taki yfir innviði heilbrigðisþjónustu á landsvísi svo sem sjúkraskrárkerfi og lyfjafyrirmælakerfi. Stofnunin gæti heitið „Innviðastofnun heilbrigðiskerfisins“ og ætti að vera alls óháð Landspítala. Ef stofnunin sæi um öll tölvukerfi sem tengjast heilbrigðisþjónustu myndu sparast miklir fjármunir sem fara í að plástra hin ýmsu heilbrigðiskerfi sem eru rekin af hverri heilbrigðisstofnun fyrir sig. Sem dæmi má nefna Sögu, Therapy, Alfa, Oracle, Cato ofl.

Sjálfstætt starfandi læknar ættu einnig að hafa möguleika á að nýta sér hið sameiginlega sjúkraskrárkerfi landsins. Ef þeir eru með samning við Sjúkratryggingar ætti að gera þá kröfu að þeir notuðu landssjúkraskrárkerfið. Hið sama á við um aðrar heilbrigðisstéttir, svo sem sjúkraþjálfara, sálfræðinga og fleiri.

Aftur fögnum við því að vinna við endurskoðun laga um sjúkraskrá sé hafin. Vonandi tekst vel til enda um gríðarlegt hagsmunamál að ræða fyrir sjúklinga og alla heilbrigðisstarfsmenn í landinu.

Bestu kveðjur,

Íris Gunnarsdóttir, lyfjafræðingur
Friðbjörn Sigurðsson, læknir

YRISGUNNARSD.
Friðbjörn Sigurðsson